

Posudek k diplomové práci

Viktor Fojt – Odstoupení od smlouvy v obchodněprávních vztazích

Rozsah diplomové práce Viktora Fojta snad ještě dosahuje požadovaný minimální standard (37 rukopisných stran) a totéž je možné konstatovat také o obsahové a formální stránce díla.

Diplomantův přístup k tématu je zajímavý a neotřelý. Oceňuji diplomantův záběr nejen do historie, ale také budoucnosti právní úpravy. Zvláště vyzdvihují zohlednění unifikačních děl z oblasti práva světového obchodu, resp. tvorby společného evropského referenčního rámce. Z díla je patrné pečlivé studium dostupných pramenů, které se vážou k otázkám, jež si diplomant v práci klade, ale i orientace v posuzované problematice. Chvályhodné je rovněž zahrnutí judikatury. Práci prosvítá diplomantův vysoký intelekt, široký rozhled, schopnost proniknout k jádru problému a pochopit jeho podstatu. Některé diplomantovy postřehy jsou velice dobré a přiléhavé.

Mám však obavu, že diplomant se v práci trochu pere se stylem, ale také strukturou a obvyklým způsobem vědecké práce. Jako by své myšlenky neuměl poskládat způsobem, který by nejlépe přispěl k přehlednosti a srozumitelnosti díla, ale také jasnému myšlenkovému poselství. Práce působí spíše esejovitým dojmem, je vedena snad až příliš polemicky, než aby z ní čtenář nakonec byl schopen poznat, jaký tedy je stav platného práva, co je právem. Úvahy de lege ferenda jsou záslužné a vítané, je třeba je ale vystavět na přesné analýze stavu de lege lata. Domnívám se, že kritickým a polemickým pasážím by mělo předcházet preciznější expozé do problému, jeho zákonné ukotvení, nastínění východisek judikatorních a doktrinárních. To v práci postrádám. Každou polemiku by měl diplomant uzavřít jasným shrnutím, pokud jde o jeho náhled na posuzovaný problém. V některých případech není snadné dopátrat se autorova autentického názoru na výklad toho či onoho zákonného ustanovení.

Z náznaků analytické práce de lege lata je bohužel zřejmá jistá povrchnost. To ale není dobrým východiskem pro kritiku. Neinformovaná kritika nepůsobí ve vědecké práci dobře. Na str. 13 např. diplomant uzavírá, že posouzení právních dopadů kogentnosti § 344 ObchZ je jen na judikatuře. Ta ale částečně existuje, na tomto místě by jí tedy bylo poctivé rozebrat. Také problém „retroaktivních“ účinků odstoupení od smlouvy na práva třetích osob diplomant jaksi nedotahuje. Spokojuje se s nálezem Ústavního soudu ČR z října 2007 (str. 39), úplně ale pomíjí předchozí, hlavně však navazující judikaturu Nejvyššího soudu ČR. Na str. 16 diplomant uvádí, že obchodní zákoník spojuje odstoupení od smlouvy v obecné rovině pouze s prodlením a dál tedy analyzuje jen problém výkladu tohoto pojmu. To ale úplně neodpovídá skutečnosti. Diplomant sice v dalším výkladu zmiňuje též odpovědnost za vady, vždy však jen jako součást výkladu o prodlení. Domnívám se, že z hlediska právní teorie to není optimální přístup. Není také jasné, proč v rámci rozlišování vad na faktické a právní na str. 16 diplomant odkazuje na občanský zákoník.

Formální stránka práce je naproti tomu odpovídající. Seznam použité literatury splňuje požadované nároky, práce s poznámkovým aparátem rovněž vyhovuje. Jazyková úroveň díla je velmi dobrá; gramatické chyby ani překlepy se prakticky nevyskytují a slohově je práce také na výši. V prohlášení o původnosti na str. 2 nicméně chybí datum a také podpis diplomanta.

Ze všech uvedených důvodů práci hodnotím jako způsobilou obhajoby. V jejím rámci potom očekávám zejména diskusi nad některými z výše uvedených výtek. Zejména bych uvítal, pokud by diplomant mohl ústně doplnit postřehy z novější judikatury Nejvyššího soudu ČR, na niž upozorňuji. Výsledné hodnocení práce bude záviset na průběhu ústní obhajoby.

V Praze dne 8. září 2008

JUDr. Petr Nech, J.L.M.